میزخبر

امکان بهره‌مندی دانش‌آموزان از مصوبه «تک ماده» برای چهار درس «نهایی»

نتایج امتحانات نهایی دانش‌آموزان احتمالا امروز (۱۶ تیرماه) اعلام می‌شود این در حالی است که طبق مصوبه جدید شورای عالی آموزش و پرورش، چنانچه آخرین نمره دانش‌آموزی در ۴ عنوان درس «نهایی» از مجموع دروس پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم، حداقل ۷ و معدل کل آن نیز بیش از ۱۰ باشد (حدنصاب قبولی را در ۴ عنوان درسی نهایی کسب نکرده باشد) می‌تواند با استفاده از «تبصره» و یا همان «تک ماده»، قبول و فارغ‌التحصیل شود.

به گزارش ایسنا، با توجه به اینکه عمده دروس پایه‌های دهم و یازدهم نهایی شده، معاونت آموزش متوسطه پیشنهاد داد تا ۲ عنوان دروس «غیرنهایی» هم «نهایی» منظور شود؛ بدین ترتیب با موافقت کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش، مقرر شد دانش‌آموزان بتوانند جهت فارغ‌التحصیلی، برای ۴ عنوان درس نهایی از این تبصره استفاده کنند؛ بدین ترتیب این امکان فراهم شده تا اگر دانش‌آموز مقطع متوسطه دوم در امتحانات نهایی و پایان ترم نمره قبولی نتوانست کسب کند و به اصطلاح «تجدید» آورد، بتواند از تک ماده یا تبصره استفاده کرده و قبول شود.

طبق این مصوبه جدید که از سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ قابلیت اجرا یافته، دانش‌آموزان از این پس از مزایای این مصوبه بهره‌مند می‌شوند. این در حالی است که براساس آیین نامه آموزشی قبلی، در صورتی که دانش‌آموزی دو عنوان درس «نهایی» و دو درس «غیرنهایی» را نمره زیر ۱۰ و بالای ۷ (بین ۷ تا ۱۰) کسب می‌کرد، با شرط داشتن معدل بالای ۱۰ می‌توانست با استفاده از تبصره، فارغ‌التحصیل شود.

البته بهره‌مندی از تک ماه یا تبصره مستلزم داشتن «شرایطی» است؛ از جمله اینکه دانش‌آموزان در سرجمع و مجموع سه سال مقطع متوسطه می‌توانند از ۴ تک ماده (استفاده از تک ماده برای ۴ عنوان درس نهایی) استفاده کنند؛ به عبارت دیگر برای استفاده از تک ماده، چه دانش‌آموز مدرسه روزانه یا بزرگسالان یا از راه دور باشد، اگر نمره سالانه‌اش بالای ۷ (بین ۷ تا ۱۰) و معدل کل وی نیز حداقل ۱۰ باشد، می‌تواند از تک ماده (تبصره) برای ۴ درس استفاده کند، حال چه در پایه دهم یا یازدهم یا دوازدهم باشد.

ذکر این نکته هم ضروری است که این بند صرفا برای «فارغ‌التحصیلی» دانش‌آموزان است بنابراین پایه دوازدهمی‌ها و دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه اعم از بزرگسالان، از راه دور و داوطلب آزاد، می‌توانند از سال تحصیلی فعلی از این تبصره استفاده کنند.

در عین حال اگر دانش‌آموزی خواستار استفاده از تبصره یا تک ماده نبوده و مایل باشد در امتحانات شهریور ماه شرکت و نمره‌اش را ارتقاء دهد، این امکان فراهم است و دانش‌آموزی فارغ‌التحصیل شناخته می‌شود که در همه واحدهای درسی دوره دوم متوسطه رشته مربوط، قبول شده باشد و معدل کل وی کمتر از ۱۰ نباشد.

نقدروز

بازار کار فارغ‌التحصیلان رشته مرمت دچار چالش شده است

اگرچه رشته مرمت آثار و بناهای تاریخی چندان در جامعه شناخته شده نیست، اما برای محافظت از آثار تاریخی و میراث فرهنگی نیاز روزافزون به مرمت کاران ماهر و متعهد احساس می‌شود. داوود امامی از فارغ‌التحصیلان کارشناسی ارشد رشته مرمت و احیای بناهای تاریخی است. او کارشناسی عمران و دکترای پژوهش هنر نیز دارد. امامی در کنار نظارت و طراحی در نظام مهندسی، در میراث فرهنگی نیز کارهای حفاظت و مرمتی انجام می‌دهد. این فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد با تأکید بر این نکته که برای فارغ‌التحصیلان این رشته زمینه کاری هست، به شرطی که شرایط فراهم باشد، درباره طراحی، مرمت و نظارت آثار و بناهای تاریخی و خانه‌های قدیمی که خود در آن دخیل بوده است، می‌گوید: «در زمانی که اداره میراث بودم، بناهای زیادی طراحی و مرمت و نظارت کردم. اما اگر به صورت شخصی آن هم در این زمانه که تورم بیداد می‌کند، در حوزه میراث بخواهی کار کنی، یا باید در شهرهایی که دارای بافت‌های فرهنگی و تاریخی هستند بود که در این صورت هم فرد باید برای جامعه فنی آن شهر شناخته شده باشد وگرنه کار سخت می‌شود. معمولا پس از فارغ‌التحصیلی هم کار سخت است و تا فرد شناخته شود زمان می‌برد. باید از کارهای مرمت و طراحی شروع کرد و پس از چند سال اگر شرایط فرهنگی شهر یا بافت قدیمی اجازه داد، آن وقت می‌شود کار خصوصی را شروع کرد. بچه‌هایی که در شهرهای شمالی فارغ‌التحصیل شدند، همه بیکار هستند.»

از نظر اقتصادی، فارغ‌التحصیلان این رشته اگر به استخدام دولت درآمده باشند، مطابق تعرفه‌بندی حقوق کارکنان دولت از ماهانه‌ای برخوردارند. تنها در بخش خصوصی از طریق مرمت خانه‌های قدیمی است که می‌توان درآمد نسبتا خوبی داشت که این امکان برای همه فارغ‌التحصیلان در بسیاری از شهرها فراهم نیست. امامی در این زمینه می‌گوید: «بچه‌های کارشناسی که فارغ‌التحصل می‌شوند معمولا به کاری غیر از کار مرمت وارد می‌شوند مثل حوزه‌های معماری با شاخه‌های جنبی آن، که معمولا در ارتباط با بازار مسکن و بازار خصوصی املاک است.»

سهم ناچیز میراث فرهنگی از بودجه دولت

این روزها که از یک سو تورم بالاست و از سوی دیگر، صنعت گردشگری نیازمند اقداماتی برای بهبود وضعیت است، فارغ‌التحصیلان رشته مرمت و احیای آثار تاریخی روزهای بسیار سختی را می‌گذرانند. این در حالی است که سهم بسیار پایین وزارت میراث فرهنگی از بودجه عمومی چیزی حدود ۰/۱۴ درصد (سه هزار و ۱۶ میلیارد تومان) است. به همین دلیل محوطه‌های تاریخی پرشماری به دلیل نبود بودجه به حال خود رها شده است. امامی در این زمینه می‌گوید: «سازمان میراث فرهنگی حتی بودجه جاری برای کارمندانش ندارد، چه برسد به بودجه‌های عمرانی. نسبت به ۱۵ سال پیش، ما بسیار افت کرده‌ایم. سطح کارها بسیار تنزل پیدا کرده است. عدم تزریق شدگی نیروی جوان و به روز و کارآمد، خسارت بار خواهد بود.»

فرید احمدی بیدآخویدی از دانشگاه هنر تهران در کارشناسی فرش و کارشناسی ارشد مرمت اشیای فرهنگی و تاریخی فارغ‌التحصیل شده و یک دهه است که در زمینه مرمت بناهای تاریخی در استان یزد مشغول به کار است. به دلیل تخصصی بودن این رشته در دو مقطع کارشناسی و ارشد، و اینکه برخی از دانشجویان از مقطع کارشناسی ارشد وارد این رشته می‌شوند، امکان ورود به بازار کار برای همه نیست. احمدی بیدآخویدی می‌گوید: «چون دانشجویان از همان اوایل ورودشان به دانشگاه تخصص لازم را ندارند، به طور عملی نمی‌توانند وارد بازار این کار و کسب درآمد شوند. برای من در ابتدا به صورت عملی، زمان پایان نامه ارشد بود. اولین اثر با ارزشی که مرمت کردم، تابلوی نقاشی در کاخ نیاوران بود که یک سال زمان بُرد و الان در معرض بازدید عموم قرار گرفته است.»

ایران به عنوان یک کشور کهنسال با بناهای تاریخی متعدد می‌بایست بازار خوبی برای فارغ‌التحصیلان رشته مرمت و احیای آثار تاریخی فراهم می‌کرد. احمدی بیدآخویدی اما می‌گوید: «اگر با یک مدیریت خوب برای حفاظت، مرمت و نگهداری همه آثار و اشیای تاریخی برنامه‌ریزی بلندمدت شود، برای فارغ‌التحصیلان بازار کار خوبی فراهم می‌آید. من به دلیل اینکه ساکن یزد هستم و یزد هم مملو از خانه‌های قدیمی، از دوران آل مظفر تا پهلوی اول و دوم است، شرایط کاری بهتری است. من از سال ۹۱ به صورت جدی وارد کار شدم، چون یک خواهر بزرگ‌تر از خودم دارد که بیش از ۲۰ سال است که کارگاه مرمت دارد. تا امروز بالای ۲۰ پروژه تاریخی انجام دادم، از جمله آب انبار و حمام کاکامیر در شهرستان بافق، میدان خانه بافق، دیوارهای نارنین قلعه میبد، گنبدهای نظامی ابرکوه که مربوط به قرن هشتم است و...»

کار فصلی، نبود مهارت

یکی از مشکلات مرمت کاران، کار فصلی است در این معنا که معمولا زمستان‌ها ساخت و سازها متوقف می‌شود. احمدی با اشاره به این نکته می‌گوید: «این شغل برای مردم و حتی مسئولین چندان عمومیت ندارد. بنابراین بیشتر سرِ کارش با کسانی است که در زمینه مرمت اشیای تاریخی فعال‌اند، مثل مجموعه‌دارها یا مرمت خانه‌های قدیمی در شهرهایی که بافت تاریخی دارند، مثل یزد و کاشان، و یا بناها، آثار و اشیای تاریخی که جنبه ملی دارند. این وظیفه فارغ‌التحصیلان این رشته است که تصویری روشن از این میراث کهن به مردم و دولت‌ها بدهند، پیش از اینکه این آثار و بناها در معرض خطر جدی قرار بگیرند.» محسن قانونی کارشناسی و کارشناسی ارشد مرمت آثار از دانشگاه‌های هنر اصفهان و تهران دارد و در حال حاضر در کنار تحصیل در رشته دکترای پژوهش هنر، کارمند مؤسسه فرهنگی موزه‌های بنیاد، رئیس اداره مرمت و مدیر برنامه‌ریزی، پژوهش و توسعه خدمات موزه‌ای است. این مرمت کار از اندک فارغ‌التحصیلان خوش‌شانس است که توانسته در حوزه تخصصی خود مشغول به کار شود. او می‌گوید: «بعد از کارشناسی وارد کار مرمت موزه مجلس شدم. پنج شش سال آنجا بودم و در کنارش یک شرکت مرمتی خصوصی هم داشتم. مثلا پروژه شرکت نقشه را داشتم. پروژه هنرهای معاصر کرمان را کار کردم. با میراث فرهنگی کار کردم و با بنیاد مستضعفان هم موزه زمان و پروژه‌های دیگر را کار کردم. آدم پرکاری هستم، اما می‌دانم هم دوره‌ای‌ها و دانشجویان قبل و بعد از من، نمی‌توانند این گستره کاری را در اختیار داشته باشند. با وجود آنکه زمینه‌های مرمت بسیار متنوع است اما امکان درآمدزایی و اشتغال محدود است. مشکل این است که فضای کار بسیار محدود است و عموما ختم می‌شود به میراث فرهنگی، مؤسسه‌ها و کتابخانه‌هایی که درگیر نسخ خطی هستند و موزه‌های خصوصی، شبه خصوصی و بناهای تاریخی. جامعه و نهادهای فرهنگی مرمت را نمی‌شناسد با اینکه پنجاه سال در دانشگاه‌های ما سابقه دارد. حتی خود میراث هم با پیمان کارهای تجربی و استادکاران سنتی کار می‌کند. البته حق هم دارند، چون خروجی مرمت از دانشگاه‌ها، مهارتِ چندانی ندارند و تنها دانش کسب کرده‌اند و این نیاز اشیا و آثار و ابنیه‌های